

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE CÍFER NA ROKY 2016 - 2020

NÁZOV A ADRESA ORGANIZAČNEJ JEDNOTKY : Obecný úrad Cífer, Nám. A.Hlinku 31, 919 43 Cífer

DÁTUM SPRACOVANIA PROGRAMU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA : 20. 5. 2019

SPRACOVATEĽ PROGRAMU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA :

Ing. Oľga Cútová- L.E.A.S.
Majcichov 312
919 22 Majcichov

SCHVÁLENIE PROGRAMU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA :

Starosta obce

Schválil:
Mgr. Maroš Sagan PhD
Dátum:

.....

OBSAH

ÚVOD	3
1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE	4
2. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	5
2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky a údaje o množstve komunálnych odpadov, pre ktoré obec zabezpečila zhodnotenie a zneškodnenie, s osobitným uvedením podielu zneškodnenia komunálneho odpadu skládkovaním k iným spôsobom zneškodnenia k zhodnoteniu.	9
2.2 Triedený zber komunálnych odpadov. Údaje o systéme triedeného zberu komunálnych odpadov pre ktoré zložky komunálnych odpadov je v obci zavedený triedený zber komunálnych odpadov, o množstve komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu komunálnych odpadov a o systéme zberu drobných stavebných odpadov v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky.	21
2.3. Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu.	23
3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU	24
4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU	26
4.1. Cieľové a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom.	27
4.2. Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch.	29
Európske označenie	33
5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU	35
5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov.	35
5.2 Informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi.	36
5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu	36
6. INÉ	37
6.1. Potvrdenie spracovateľa údajov.	37
7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ	38
7.1. Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov: žiadne	38
7.2. Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva	38

ÚVOD

Uznesením vlády Slovenskej republiky zo dňa 14.10.2015 bol schválený Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016- 2020 ako základný koncepčný materiál na postupné plnenie účelu a cieľov odpadového hospodárstva podľa nových právnych predpisov na vytýčené obdobie.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 uvedeného v POH SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanoveného cieľa bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva. Tá na prvé miesto kladie predchádzanie vzniku odpadov, nasleduje príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie odpadov a až poslednom mieste je ich zneškodňovanie skládkovaním. (Obr. č. 1) Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie 2016-2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, obzvlášť pre komunálne odpady.

Obr. č. 1 Hierarchia odpadového hospodárstva (§ 6 ods. 1 z.č. 79/2015 Z.z.)

Hierarchia odpadového hospodárstva (zdroj: PPVO SR)

Aby bolo možné naplniť ciele Programu odpadového hospodárstva SR do roku 2020, bolo potrebné efektívne preniesť stanovené opatrenia aj na orgány samosprávy, teda do Programov odpadového hospodárstva krajov a následne Programov odpadového hospodárstva miest a obcí.

Program odpadového hospodárstva obce Cífer predstavuje strategický dokument ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva obce na roky 2016 až 2020. Program je spracovaný v nadväznosti na POH Trnavského kraja vyhláseného vyhláškou Okresného úradu v Trnave č. 1/208, v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu, s hierarchiou a cieľmi POH SR a Trnavského kraja a v súlade s platnými Všeobecne záväznými nariadeniami obce v oblasti nakladania z odpadmi.

Obsahovo je program zostavený podľa Osnovy programu odpadového hospodárstva obce, ktorá je uvedená v prílohe č. 3 k vyhláške MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, v súlade požiadavkami stanovenými v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý zákon o odpadoch“), zákone č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový zákon o odpadoch“) platný od 1.1.2016 a tiež smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“).

Program odpadového hospodárstva obce Cífer na roky 2016 – 2020 vychádza tiež z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva obce a vyhodnotenia predchádzajúceho programu obce. POH sa vzťahuje na nakladanie so všetkými komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré sa nachádzajú a vznikajú obyvateľstvu obce Cífer.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE

Tabuľka č. 1 Základné údaje

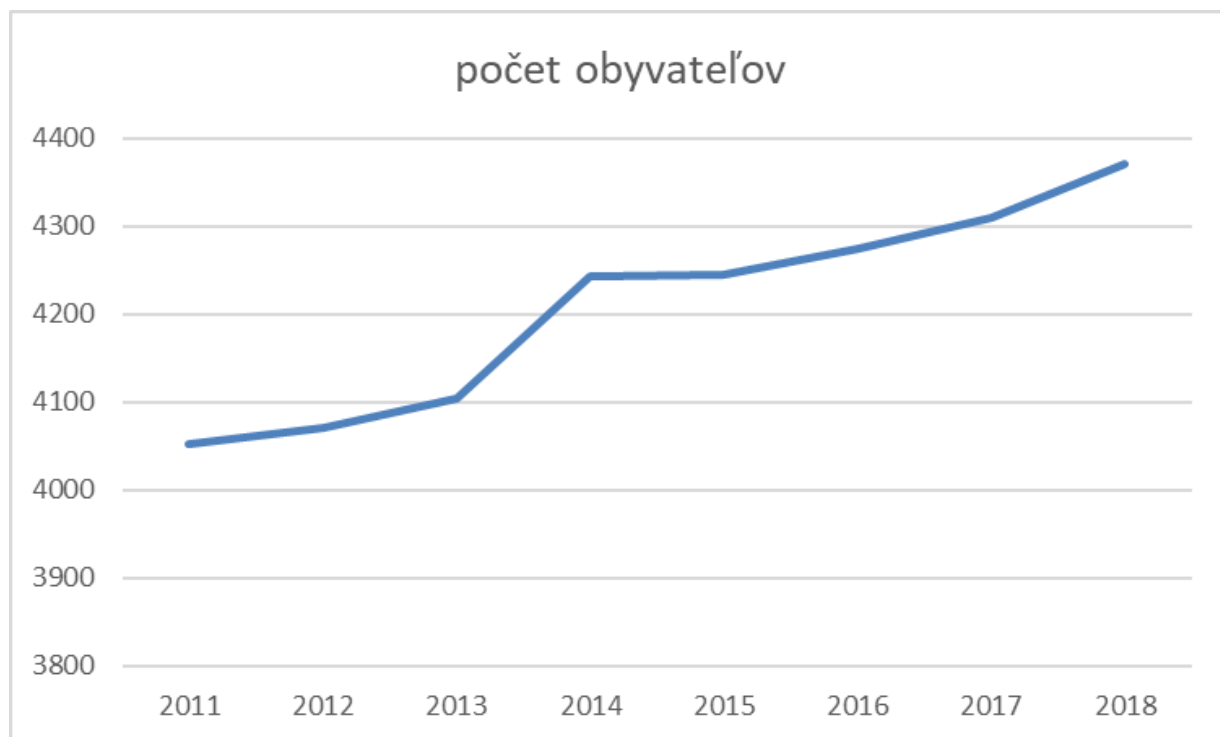
1.1	Názov obce	Cífer
1.2	Identifikačné číslo obce	00312347
1.3	Okres	Trnava
1.4	Počet obyvateľov obce k 01.01.2019	4370
1.5	Rozloha katastrálneho územia obce	2 988 ha
1.6	Obdobie, na ktoré sa program vydáva	2016-2020

Tabuľka č. 2 Prehľad vývoja početnosti obyvateľstva v obci Cífer vo vybranom období

Zdroj: OÚ Cífer

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
počet obyvateľov obce Cífer s trvalým pobytom	4052	4071	4105	4242	4244	4275	4310	4370

Graf č. 1: Počet obyvateľov obce Cífer vo vybranom období

2. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Porovnanie odpadového hospodárstva obce s odpadovým hospodárstvom SR a Trnavského kraja.

Odpadové hospodárstvo („OH“) je súbor činností zameraných na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch. Obec zodpovedá a vypracúva **program odpadového hospodárstva** za všetky komunálne a drobné stavebné odpady vznikajúce v obci. POH je teda základný dokument pre riadenie odpadového hospodárstva obce v oblasti nakladania s KO a DSO, spracovávaný a aktualizovaný na základe zákona o odpadoch, určujúci najmä smerovanie a ciele OH a opatrenia na ich dosiahnutie.

V Trnavskom kraji vzniklo v roku 2013 231 573 ton komunálnych odpadov, čo predstavuje cca 415 kg komunálnych odpadov na jedného obyvateľa. Spolu s Bratislavským krajom sú jedinými regiónmi, ktoré presahujú úroveň produkcie 400 kg / obyvateľa. V porovnaní s najnižšou produkciou komunálnych odpadov SR, ktorá je v Prešovskom kraji, pripadá na obyvateľa Trnavského kraja o 173 kg viac. Uvedené disparity v produkcii komunálnych odpadov na obyvateľa preukazuje závislosť produkcie komunálnych odpadov od ekonomickej výkonnosti regiónu.

Čo sa týka vyjadrenia produkcie komunálneho odpadu na obyvateľa za rok v rámci Trnavského kraja, za sledované obdobie bol dosiahnutý priemer 426,7 kg vzniknutého komunálneho odpadu na 1 obyvateľa Trnavského kraja za rok. Najvyššiu produkciu komunálneho odpadu na obyvateľa má za sledované obdobie okres Trnava, v roku 2011 bola dokonca prekonaná hranica 500 kg.

Tabuľka č. 3 Vznik KO v okresoch Trnavského kraja

Zdroj: MŽP, RISO

Názov	Množstvo KO (v tonách)				
	2 010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	49 485,26	49 087,14	49 465,91	47 054,50	53 344,62
Galanta	37 610,54	39 095,84	39 632,47	42 724,67	37 553,22
Hlohovec	19 882,37	21 027,88	20 947,30	19 950,23	20 949,59
Piešťany	27 376,39	27 340,51	27 145,18	27 098,07	30 470,93
Senica	28 245,29	21 803,29	22 010,61	21 723,18	23 521,75
Skalica	17 476,96	18 419,71	17 211,42	16 835,69	17 871,43
Trnava	60 816,69	64 472,45	55 940,72	56 187,63	61 153,95
Spolu	240 893,50	241 246,82	232 353,61	231 573,97	243 865,49

Tabuľka č. 4 Množstvo komunálnych odpadov v Trnavskom kraji na obyvateľa za rok

Zdroj: MŽP, RISO

Názov	Množstvo KO (v kg/ obyvateľ / rok)				
	2 010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	417,22	420	421,34	399,16	441,73
Galanta	389,94	417,32	423,3	502,16	400,86
Hlohovec	439,75	459,46	457,74	436,72	458,18
Piešťany	425,52	433,09	430,26	429,17	482,38
Senica	460,1	359,9	470,62	357,96	387,35
Skalica	365,08	394,7	368,01	359,07	380,78
Trnava	470,67	500,5	432,86	433,19	470,61
Spolu	427,81	434,28	417,47	415,30	436,51

Tabuľka č. 5 Vznik komunálnych odpadov v obci Cífer

Názov	Množstvo KO (v tonách)				
	2 011	2012	2013	2014	2015
Cífer	2129,87	1585,46	1636,19	1516,17	1411,17

Tabuľka č. 6 Množstvo komunálnych odpadov v obci Cífer na obyvateľa za rok

Názov	Množstvo KO (v kg/ obyvateľ / rok) *				
	2 011	2012	2013	2014	2015
Cífer	525,6	389,5	398,6	357,4	332,5

* na prepočet boli použité aktuálne počty obyvateľov obce Cífer v danom roku

V obci Cífer pripadlo v roku 2015 na jedného obyvateľa 332,5 kg komunálneho odpadu. V porovnaní s Trnavským krajom (436,51 kg / obyvateľ) a okresom Trnava (470,61 kg/ obyvateľ) je to výrazne nižšie množstvo komunálnych odpadov, čo hodnotíme pozitívne. Dôvod vidíme v lepšej využiteľnosti biologicky rozložiteľných odpadov (tráva, lístie a pod.), ktoré obyvatelia kompostujú a ďalej používajú priamo vo svojich domácnostiach - záhradách.

Pre zjednodušenie analýzy nakladania s odpadmi sú v POH SR a následne aj v POH jednotlivých krajov i obcí činnosti zhodnocovania a zneškodňovania odpadov zaradené do siedmich skupín nakladania, ktoré sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 7 Skupiny nakladania s odpadmi

	Skupina nakladania	Kód nakladania
01	zhodnocovania materiálové	R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9,
02	zhodnocovania energetické	R1
03	zhodnocovanie iné	R12, R13
04	zneškodňovanie skládkovaním	D1,
05	zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
06	zneškodňovanie ostatné	D2 - D9, D11-D15
07	iný spôsob nakladania	DO*, Z**

*DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním

Spôsoby nakladania s odpadmi – kódy nakladania

Zhodnocovanie odpadov

- R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.
- R2 Spätne získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel.
- R3 Recyklácia alebo spätne získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov).*
- *Patrí sem aj splyňovanie a pyrolýza využívajúce zložky ako chemické látky
- R4 Recyklácia alebo spätne získavanie kovov a kovových zlúčenín.
- R5 Recyklácia alebo spätne získavanie iných anorganických materiálov.**
- ** Patrí sem aj čistenie pôdy, ktorého výsledkom je jej obnova, a recyklácia anorganických stavebných materiálov
- R6 Regenerácia kyselín a zásad.
- R7 Spätne získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia.
- R8 Spätne získavanie komponentov z katalyzátorov.
- R9 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie.

- R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia.
- R11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10.
- R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11. ***
 *** Ak neexistuje iný vhodný R-kód, môžu sem patriť predbežné činnosti pred zhodnocovaním vrátane predbežnej úpravy, okrem iného napríklad rozoberanie, triedenie, drvenie, stláčanie, peletizácia, sušenie, šrotovanie, kondicionovanie, opätovné balenie, separovanie, miešanie a zmiešavanie pred podrobením sa ktorejkoľvek z činností R1 až R11
- R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

Zneškodňovanie odpadov

- D1 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov).
- D2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.).
- D3 Hĺbková injektáž (napr. injektáž čerpaceľných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.).
- D4 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, odkalísk).
- D5 Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia atď.).
- D6 Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov.
- D7 Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.
- D8 Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12.
- D9 Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia atď.).
- D10 Spaľovanie na pevnine.
- D11 Spaľovanie na mori. *
 * Táto činnosť je zakázaná právne záväznými aktmi Európskej únie a medzinárodnými dohovormi, napríklad Dohovor o ochrane morského dna v oblasti Baltského mora
- D12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach atď.).
- D13 Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12. **
 ** Ak sa nehodí iný D-kód, môže to zahŕňať predbežné činnosti pred zneškodnením vrátane predbežnej úpravy, ako aj okrem iného napríklad triedenie, drvenie, stláčanie, peletizácia, sušenie, šrotovanie, kondicionovanie alebo separovanie pred akoukoľvek činnosťou označenou D1 až D12
- D14 Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D13.
- D15 Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

V rámci Trnavského kraja zostáva skládkovanie odpadov aj naďalej najčastejším spôsobom nakladania s komunálnymi odpadmi (Tabuľka č. 8). Pozitívne je, že v percentuálnom vyjadrení zaznamenal Trnavský kraj pokles z 87% skládkovania v roku 2011 na 76% v roku 2014, avšak stále je to vysoký podiel tohto spôsobu nakladania s odpadom. Nezmenený trend zaznamenalo materiálové zhodnocovanie komunálneho odpadu z 11,10 % v roku 2011 na 11,28 % v roku 2014, avšak vzrástlo zhodnotenie iné z 1,05 % v roku 2011 na 8,71 % v roku 2014. Predpokladáme, že dôvodom je zaraďovanie nakladania s komunálnymi odpadmi pod kódy nakladania R12 a R13, ktoré zväčša predchádza zhodnocovaniu materiálovému. Energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov sa v Trnavskom kraji doposiaľ moc nevyužíva, v roku 2014 to bolo iba 0,21 %.

Tabuľka č. 8 Prehľad nakladania s komunálnym odpadom v Trnavskom kraji v rokoch 2010-2014

Spôsob	2010	2011	2012	2013	2014
nakladania	%	%	%	%	%
materiálové zhodnocovanie	10,68 %	11,10 %	12,43 %	9,52 %	11,28 %
energetické zhodnocovanie	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,34 %	0,21 %
iné zhodnocovanie	1,25 %	1,05 %	1,52 %	7,08 %	8,71 %
zneškodňovanie skládkovaním	85,69 %	87,38 %	86,05 %	82,42 %	76,39 %
zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
zneškodňovanie iné	0,08 %	0,09 %	0,00 %	0,57 %	0,17 %
iný spôsob nakladania	2,23 %	0,40 %	0,00 %	0,08 %	3,23 %
spolu	100%	100%	100%	100%	100%

Zroj: SAŽP (RISO)

Tabuľka č. 9 Prehľad nakladania s komunálnym odpadom v obci Cífer v rokoch 2011-2015

Spôsob	2011		2012		2013		2014		2015	
nakladania	T	%	t	%	T	%	T	%	T	%
materiálové zhodnocovanie	420,08	19,7%	103,47	6,5%	97,34	6,0%	118,73	7,8%	115,46	8,2%
energetické zhodnocovanie	0,00	0,0%	221,17	14,0%	326,29	20,0%	333,28	22,0%	211,03	15,0%
iné zhodnotenie	0,00	0,0%	0,00	0,0%	1,44	0,1%	4,90	0,3%	2,49	0,2%
zneškodňovanie skládkovaním	1709,78	80,3%	1256,71	79,5%	1209,33	74,0%	1059,26	69,9%	1082,19	76,7%
spolu	2129,87	100,0%	1581,35	100,0%	1634,40	100,0%	1516,17	100,0%	1411,17	100,0%

V obci Cífer rovnako ako v rámci Trnavského kraja sa väčšina odpadov zneškodňuje a to ukladaním odpadu na skládky.

Spôsob zhodnocovania odpadov využíva obec materiálové i energetické. Energetické zhodnotenie sa využíva pri biologicky rozložiteľnom drevnom odpade kedy je drevo po podrvení využívané ako palivo a tiež sa energeticky zhodnocoval zmesový komunálny odpad, ktorý prešiel v zariadení na zhodnocovanie odpadu u odberateľa drvením a následne bol využitý ako tuhé alternatívne palivo v cementárňach.

Pri porovnaní rokov 2011 a 2015 má podiel zhodnocovania na celkovom odpade stúpajúcu tendenciu a odpadové hospodárstvo obce Cífer sa tak uberá správnym smerom.

Kým v roku 2011 sa v obci zhodnocovalo (materiálovo , energeticky i inak) iba 19,7 % z KO, v roku 2015 je to 23,4 % z KO, čím obec predstihla % zhodnocovania Trnavského kraja (20,20 %).

2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky a údaje o množstve komunálnych odpadov, pre ktoré obec zabezpečila zhodnotenie a zneškodnenie, s osobitným uvedením podielu zneškodnenia komunálneho odpadu skládkovaním k iným spôsobom zneškodnenia k zhodnoteniu.

Druh komunálnych odpadov

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, je komunálny odpad zaradený prioritne do skupiny 20. Naše vyhodnocovacie obdobie 2011-2015 sa týka aj rokov kedy bola v platnosti vyhláška 284/2011 Z.z., na základe ktorej obce často zaraďovali svoje odpady aj pod iné skupiny. Drobný stavebný odpad sa často zaraďoval pod katalógové číslo skupiny 17. Niektoré odpady zberané v obci sa tiež zaraďovali do podskupiny Obaly kat. č. 1501, ak to bolo opodstatnené, ak sa v skupine 20 daný druh odpadu nenachádzal. Napríklad pri viacvrstvových kombinovaných obaloch (katalógové číslo odpadu 150105), obaloch znečistených nebezpečnými látkami (150110), opotrebovaných pneumatikách a pod., alebo ak ide výlučne o odpad z obalov, ktorý je už tak vytriedený, že sa v ňom nachádza iba odpad, ktorý je možné zaradiť do podskupiny č. 1501, napríklad pri obaloch z kovov (150104) a ďalších. Pre zjednodušenie a prehľadnosť sme tieto kódy odpadov použité v rokoch 2011-2015 zaradili pod aktuálne katalógové čísla odpadov s skupine 20, s výnimkou opotrebovaných pneumatík 160103.

Zdroj komunálnych odpadov:

Komunálne odpady: sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická (PO) osoba alebo fyzická osoba- podnikateľ (ďalej len „FOP“), okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti PO a FOP. Za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich FO na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. KO sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktorú sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch PO, FO a občianskych združení.

Zdrojom komunálnych odpadov sú aj FO, ktoré produkujú drobné stavebné odpady.

Drobné stavebné odpady (DSO) podľa nového zákona o odpadoch sú odpady z bežných udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, za ktorý sa platí miestny poplatok za komunálne a drobné stavebné odpady. Podľa starého zákona o odpadoch, ktorý platil v dobe obdobia, ktoré vyhodnocujeme (2011 -2015) boli DSO definované ako odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných FO v rozsahu do 1 m³ ročne od jednej FO, pri ktorých postačuje ohlásenie stavebnému úradu, alebo na ktoré sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie. Bežné udržiavacie práce sú definované v zákone č. 50/1976 Zb (§ 55 a § 139 b). Ako príklad možno uviesť obklady, vaňu, tehly, umývadlo, dlaždice, WC.

Obec je v polohe pôvodcu odpadu komunálneho odpadu pre odpady vzniknuté z jej činnosti a v polohe držiteľa komunálneho odpadu pre odpady vzniknuté u poplatníkov – zodpovedá za nakladanie s nimi. Obec môže mať povinnosti vyplývajúce zo zákona aj vo vzťahu k odpadu, ktorý nie je komunálnym odpadom, ale pochádza od fyzickej osoby – obyvateľa. Ako príklad možno uviesť odpadové pneumatiky, kde obec na základe novely zákona o odpadoch môže určiť miesto spätného zberu pneumatík aj na svojom zbernom dvore, alebo inom mieste, uvedenú zmenu však musí následne upraviť vo VZN. Za komunálne odpady sa nepovažuje odvádzanie odpadových vôd a nakladanie s vodami zo žump. Na tieto činnosti sa vzťahuje zákon č. 364/ 2004 Z.z. a zákon č. 442/ 2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

Pojem osoba, ktorá produkuje komunálny odpad úzko súvisí so zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za KO a DSO. Pri určovaní územia obce je rozhodujúce katastrálne územie obce, pričom sa nerozlišuje medzi intravilánom a extravilánom obce.

Množstvo komunálnych odpadov vzniknutých v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky

Údaje o množstvách a druhoch odpadov použitých v tomto POH vychádzajú z nasledovných zdrojov:

- hlásenia obce o vzniku odpadu a nakladaní s ním
- hlásenia obce do Štatistického úradu SR.

Zmesový komunálny odpad je nevytriedený komunálny odpad alebo komunálny odpad po vytriedení zložiek komunálneho odpadu

Zložka komunálnych odpadov je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu. Zložka komunálneho odpadu sa považuje za vytriedenú, ak neobsahuje iné zložky komunálneho odpadu alebo iné nečistoty, ktoré možno zaradiť ako samostatné druhy odpadov.

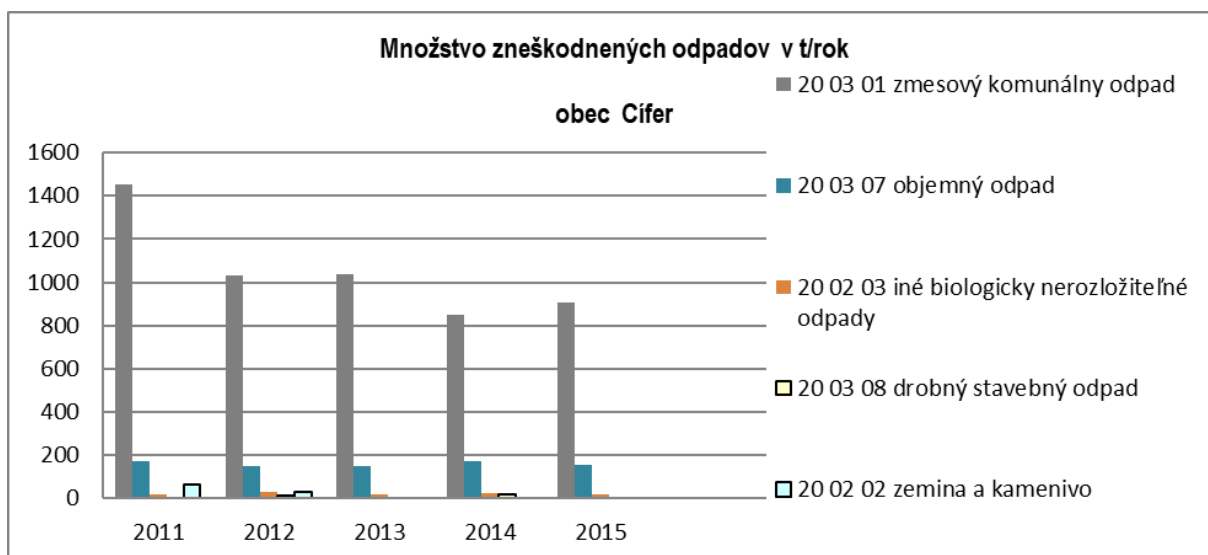
Jednotlivé druhy odpadov vznikajúcich v obci v období 2011 – 2015 sú špecifikované v nasledujúcich tabuľkách a grafoch. Vzniknutý odpad tvorí najmä zmesový KO, v menšom jeho ďalšie zložky.

Tabuľka č.10 : Zoznam druhov odpadov a ich množstvá v rokoch 2011-2015 v obci Cífer

kat. č.	názov odpadu	kat.	množstvo vzniknutých odpadov na území obce [t/rok]				
			2011	2012	2013	2014	2015
20 01 01	papier a lepenka	O	27,86	29,9	34,11	28,41	25,53
20 01 02	sklo	O	52,11	43,46	45,03	42,33	58,28
20 01 03	viacvrstvé komb. Materiály na báze lepenky	O				2,37	2,14
20 01 04	obaly z kovu	O			0,45	1,48	1,96
20 01 05	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	N		2,6			
20 01 08	biologický rozložiteľný kuchynský a rešt. odpad	O					
20 01 10	šatstvo	O			1,44	4,9	2,49
20 01 11	textílie	O		1,51			
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N					
20 01 23	vyraďené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhľo.	N	0,45	1,77	0,95	3,6	0,23
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O					
20 01 26	oleje a tuky iné než 200125	N	0,41	0,31	0,06	1,17	0,27
20 01 27	farby, tlač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N	2,15		2,01	1,59	2,79
20 01 33	batérie a akumulátory	N					
20 01 34	batérie a akumulátory iné než 200133	O					
20 01 35	vyraďené ele. zariadenia obsahujúce neb. časti	N	1,725	0,23	1,4	2,3	0,46
20 01 36	vyraďené ele. zariadenia iné ako NO	O	0,25		0,35		
20 01 38	drevo iné ako 200137	O					
20 01 39	plasty	O	15,57	26,57	14,99	37,07	26,59
20 01 40	kovy	O					
20 02 01	biologický rozložiteľný odpad	O	321,71	221,17	207,2	200	211,03
20 02 02	zemina a kamenivo	O	66,63	32,63			
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	18,53	29,51	18,56	23,48	20,69
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	1452,4	1030,05	1156,91	978,72	906,03
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O			1,79		
20 03 07	objemný odpad	O	170,07	148,52	149,75	170,02	152,68
20 03 08	drobný stavebný odpad	O		16		16,07	
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O		1,23	1,19	2,66	
	spolu		2129,87	1585,46	1636,19	1516,17	1411,17

Ak porovnáme vývoj vzniku komunálnych odpadov za jednotlivé roky 2011-2015 (Tabuľka č. 10)) môžeme sledovať, že aj napriek stále vhodnejším podmienkam na triedenie komunálneho odpadu evidujeme približne stabilný vývoj v oblasti separácie. Výnimku tvorí iba množstvo BRO, kde prišlo k zníženiu zhodnoteného množstva za rok. Na druhej strane prišlo k nárastu druhov vytriedených zložiek z komunálneho odpadu o VKM, kovové obaly a textil. Najvýraznejšiu zmenu zaznamenal zmesový komunálny odpad, ktorého množstvo kleslo v roku 2015 voči roku 2011 približne o 33%.

Graf č. 2: Vývoj a vznik zmesového komunálneho odpadu a ostatných odpadov v rokoch 2011 – 2015, ktoré boli zneškodnené skládkovaním

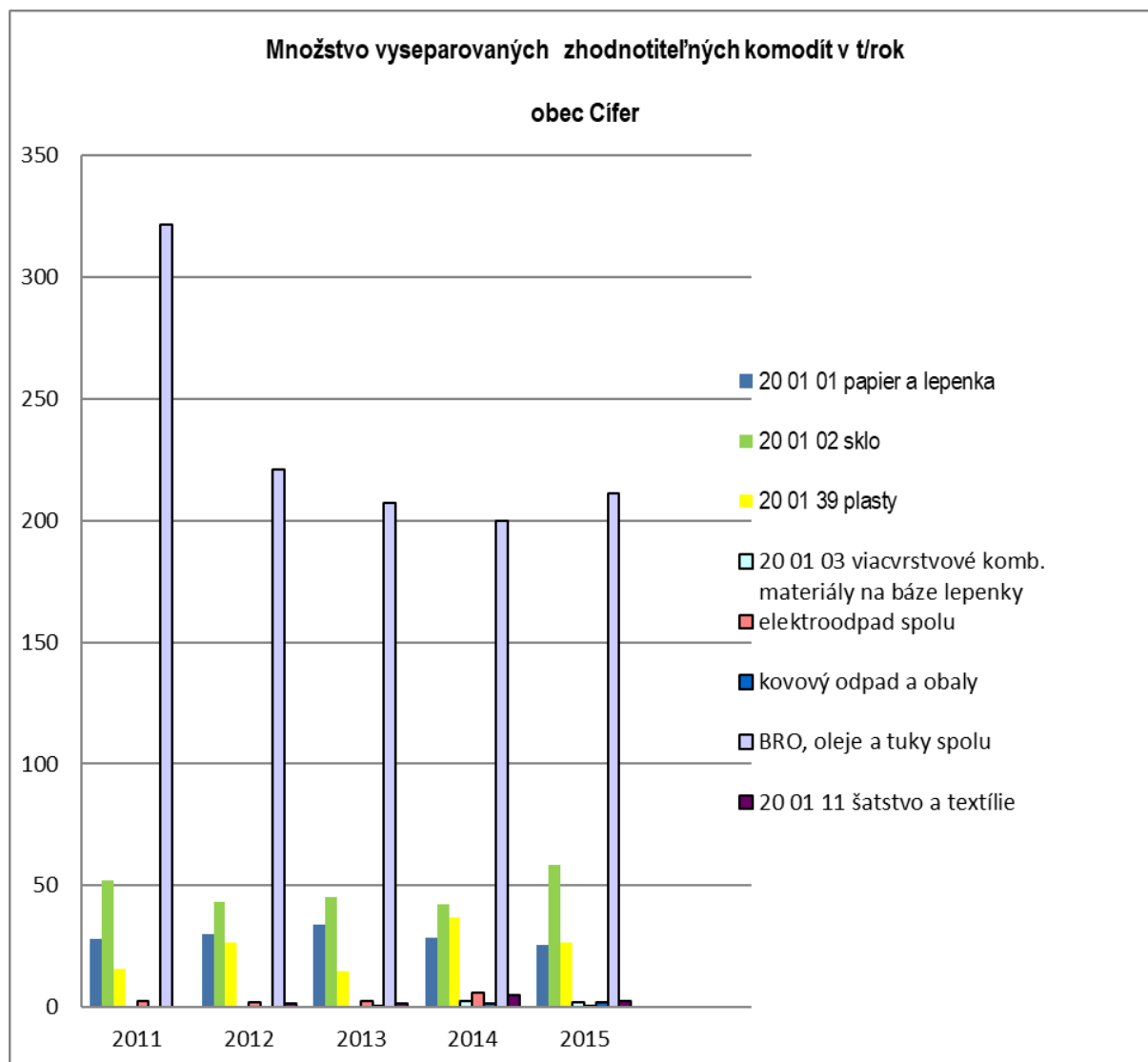
V grafe č. 2 v niektorých rokoch sledovaného obdobia možno vidieť v nevykazovanie niektorých zložiek komunálneho odpadu zneškodňovaných skládkovaním, konkrétne drobného stavebného odpadu a zeminy a kameniva.

- Nevytriedený drobný stavebný odpad mohol končiť v nádobách na zmesový komunálny odpad, alt. si ho obyvatelia riešili samostatným pristavením a financovaním kontajnerov.
- Prebytočnú zeminu a kamenivo si obec i obyvatelia riešili v rámci jej využitia na vlastných pozemkoch

V grafe možno tiež vidieť vývoj ukladania biologicky nerozložiteľného odpadu. Pravdepodobne išlo o BRO z cintorínov ktoré sa netriedia. Dôvodom je kontaminácia BRO rôznymi prísadami ako napríklad, drôty, stuhy, sklo a podobne. Od dňa 1.1.2006 je v účinnosti zákaz zneškodňovať BRO, tento zákaz je uvedený v starom zákone o odpadoch v §18, ods.3., preto by mala obec pristúpiť k lepšiemu triedeniu biologicky nerozložiteľných odpadov na cintorínoch so zameraním na zníženie ich množstva.

Z grafu tiež vidieť zníženie skládkovaného zmesového komunálneho odpadu v sledovanom období nakoľko v niektorých rokoch časť tohto odpadu smerovala do zariadenia na spracovanie odpadu u odberateľa (triedenie a drvenie) a následne bola odvezená na energetické zhodnotenie

Graf č. 3: Vývoj a množstvo vybraných vytriedených zložiek z komunálneho odpadu v rokoch 2011–2015 v obci Cífer

Nevykazovanie niektorých zložiek komunálneho odpadu vidno i pri triedenom zbere:

- Batérie, akumulátory, žiarivky a kovy kde dôvodom môže byť odovzdávanie týchto komodít subjektom – pouličným zberačom, ktorí nemajú zmluvu s obcou, v prípade kovov to môže byť aj ich odovzdávanie do zberní mimo obce Cífer.
- Jedlé oleje a tuky, pričom je možné že obyvatelia vylievali jedlý olej do výlevok

Vo všetkých prípadoch sa zber týchto komodít nedostáva do hlásení obce o nakladaní s komunálnym odpadom, vznikajú rozdiely medzi vykazovanými a skutočnými podielmi triedeného zberu, čo znemožňuje obci plnenie rôznych cieľov v oblasti separácie, či už vyplývajúcich z POH alebo rôznych dotácií.

Tabuľka č. 11 Vznik odpadov v obci Cífer v rokoch 2011 a 2015 v prepočte na obyvateľa

názov odpadu	kat.	množstvo vzniknutých odpadov na území obce		prepočet na 1 oby v kg rok 2011	prepočet na 1 oby v kg rok 2015
		2011	2015		
papier a lepenka	O	27,86	25,53	6,88	6,02
sklo	O	52,11	58,28	12,86	13,73
viacvrstvé komb. Materiály na báze lepenky	O		2,14		0,50
obaly z kovu	O		1,96		0,46
obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	N				
biologický rozložiteľný kuchynský a rešt. odpad	O				
šatstvo	O		2,49		0,59
textilie	O				
žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	O				
vyradené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhľo.	N	0,45	0,23	0,11	0,05
jedlé oleje a tuky	O				
oleje a tuky iné než 200125	N	0,41	0,27	0,10	0,06
farby, tlač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N	2,15	2,79	0,53	0,66
batérie a akumulátory	N				
batérie a akumulátory iné než 200133	O				
vyradené ele. zariadenia obsahujúce neb. časti	N	1,725	0,46	0,43	0,11
vyradené ele. zariadenia iné ako NO	O	0,25		0,06	
drevo iné ako 200137	O				
plasty	O	15,57	26,59	3,84	6,27
kovy	O				
biologicky rozložiteľný odpad	O	321,71	211,03	79,40	49,72
medzisúčet triedených odpadov		422,235	331,77	104,20	78,17
zemina a kamenivo	O	66,63		16,44	
iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	18,53	20,69	4,57	4,88
zmesový komunálny odpad	O	1452,4	906,03	358,44	213,48
odpad z čistenia ulíc	O				
objemný odpad	O	170,07	152,68	41,97	35,98
drobný stavebný odpad	O				
opotrebované pneumatiky	O				
spolu		2129,865	1411,17	525,63	332,51

Tabuľka č. 11 uvádza okrem množstiev jednotlivých druhov odpadov aj prepočet množstva odpadov v kg na 1 obyvateľa v roku 2011 a v roku 2015. Rozdiel je vidno vo vývoji triedeného zberu, kde došlo k zníženiu množstva v prepočte na obyvateľa zapríčinený znížením množstva zhodnoteného BRO. Vzhľadom na cieľ recyklácie SR, kde úroveň triedeného zberu sa musí pohybovať minimálne na úrovni 150-170 kg vytriedených zložiek na obyvateľa si bude zvýšenie miery recyklácie vyžadovať zefektívnenie zberu všetkých vytriediteľných zložiek komunálnych odpadov, osobitne však biologicky rozložiteľných odpadov a drobných stavebných odpadov, kde je úroveň triedenia zberu v obci na nízkej úrovni, resp. pri DSO obec túto zložku vôbec neeviduje alebo nezhodnocuje, napriek potenciálu zhodnotenia, alt. druhotného využitia.

Porovnanie úrovne triedeného zberu v obci Cífer s priemerom v Trnavskom kraji:

Tabuľka č. 12. : Triedený zber komunálneho odpadu v Trnavskom kraji v prepočte na obyvateľa

Množstvo vyseparovaného KO na obyvateľa (kg)	2010	2011	2012	2013	2014
Vyseparované zložky 4 základné zložky (papier, plasty, kovy, sklo)	24,91	28,87	29,46	34,36	39,67
Vyseparované všetky zložky	52,73	59,39	58,88	55,49	74,18

Tabuľka č. 13. : Triedený zber komunálneho odpadu v obci Cífer v prepočte na obyvateľa

Množstvo vyseparovaného KO na obyvateľa (kg)	2011	2012	2013	2014	2015
Vyseparované zložky 4 základné zložky (papier, plasty, kovy, sklo)	23,58	24,55	23,04	25,76	26,48
Vyseparované všetky zložky	104,20	84,38	75,03	80,45	78,17

Porovnanie údajov z tabuliek č. 12 a 13 ukazuje, že pri započítaní všetkých vytriedených zložiek komunálneho odpadu, vytriedil jeden obyvateľ obce Cífer v roku 2015 78,17 kg komunálnych odpadov. Pri započítaní iba 4 základných zložiek (papier, plasty, kovy, sklo) vytriedil 1 obyvateľ 26,48 kg. V porovnaní s Trnavským krajom je to pri zohľadnení iba 4 základných zložiek menej vyseparovaných kg na osobu. Súvisí to s tým, že obec Cífer neeviduje kovy, ktoré obyvatelia odvádzajú do okolitých zberní, pričom o týchto množstvách neexistujú v obci záznamy.

Pri zohľadnení všetkých zložiek triedeného zberu je obec v porovnaní s Trnavským krajom približne na rovnakej úrovni

Údaje o množstve komunálnych odpadov, pre ktoré obec zabezpečila zhodnotenie a zneškodnenie, s osobitným uvedením podielu zneškodnenia komunálneho odpadu skládkovaním k iným spôsobom zneškodnenia k zhodnoteniu

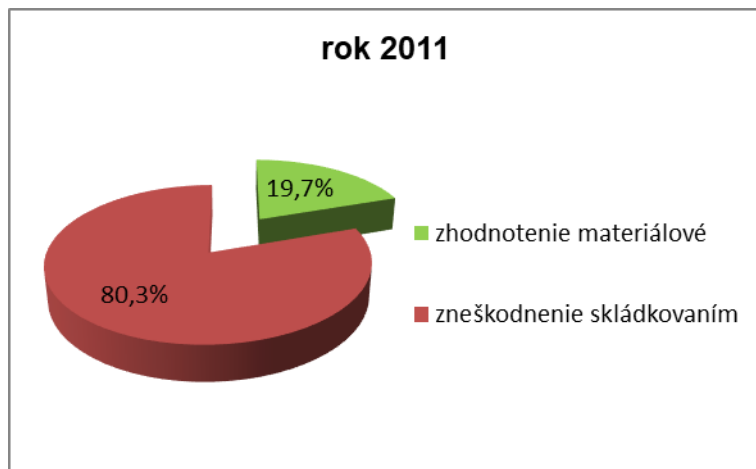
Podrobné údaje o množstve komunálnych odpadov za jednotlivé roky platnosti predchádzajúceho POH s uvedením podielov jednotlivých spôsobov nakladania sa nachádzajú v tabuľkách:

- Vznik odpadov a nakladanie s nimi v rokoch 2011 a 2012 (Tabuľka č. 14)
- Vznik odpadov a nakladanie s nimi v rokoch 2013 a 2014 (Tabuľka č. 15)
- Vznik odpadu a nakladanie s ním v roku 2015 (Tabuľka č. 16)

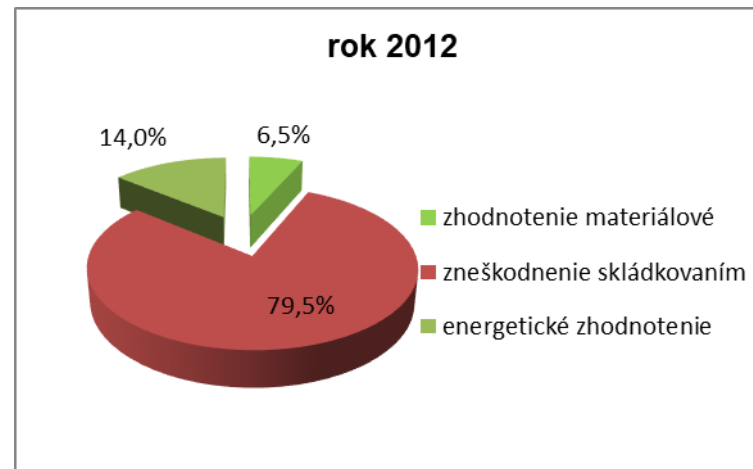
Tabuľka č. 14 Vznik odpadov v rokoch 20011-2012 a nakladanie s nimi

Kat. č.	Názov odpadu	kat	ROK 2011												ROK 2012											
			zhodnotenie						zneškodnenie						zhodnotenie						zneškodnenie					
			mater.		ene.		iné		sklád.		spaľ.		iné		mater.		ene.		iné		sklád.		spaľ.		iné	
			t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
20 01 01	papier a lepenka	O	27,86	1,3%											29,9	1,9%										
20 01 02	sklo	O	52,11	2,4%											43,46	2,7%										
20 01 23	vyraďené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhľo.	N	0,45	0,0%											1,77	0,1%										
20 01 26	oleje a tuky iné než 200125	N	0,41	0,0%											0,31	0,0%										
20 01 27	farby, tlač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N							2,15	0,1%																
20 01 35	vyraďené ele. zariadenia obsahujúce neb. časti	N	1,725	0,1%											0,23	0,0%										
20 01 36	vyraďené ele. zariadenia iné ako NO	O	0,25	0,0%																						
20 01 39	plasty	O	15,57	0,7%											26,57	1,7%										
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	321,7	15,1%													221,2	14,0%								
20 02 02	zemina a kamenivo	O							66,63	3,1%											32,63	2,1%				
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O							18,53	0,9%											29,51	1,9%				
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O							1452	68,2%											1030	65,1%				
20 03 07	objemný odpad	O							170,1	8,0%											148,5	9,4%				
20 03 08	drobný stavebný odpad	O							0	0,0%											16	1,0%				
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O													1,23	0,1%										
	spolu		420,1	19,7%					1710	80,3%					103,5	6,5%	221,2	14,0%			1257	79,5%				
	spolu zhodnotenie + zneškodnenie								2129,865	100,0%					spolu zhodnotenie + zneškodnenie				1581,35	100,0%						

Graf č. 4 podiel zhodnocovaných a zneškodňovaných odpadov rok 2011

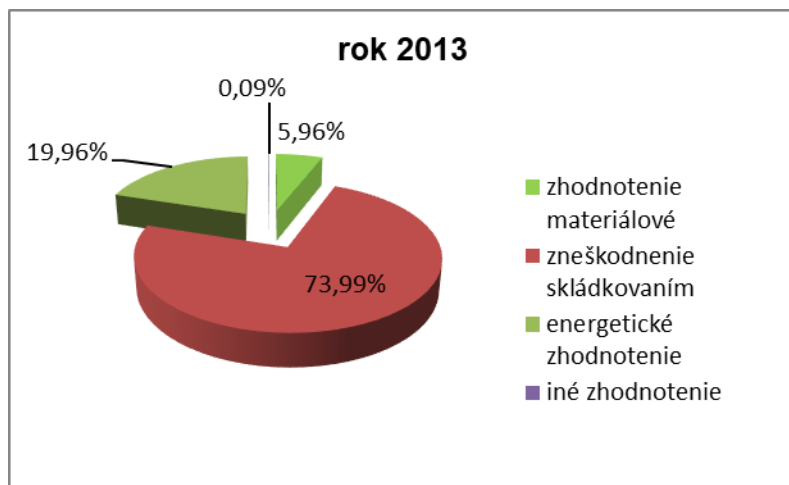
Graf č. 5 podiel zhodnocovaných a zneškodňovaných odpadov rok 2012

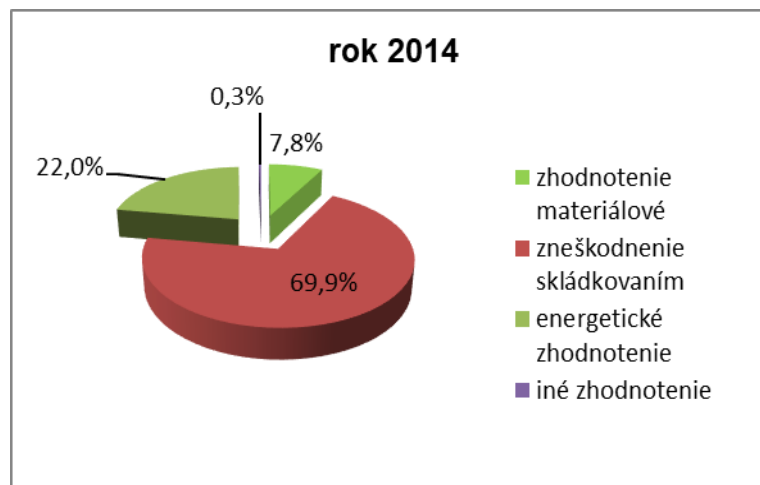
Tabuľka č. 15 Vznik odpadov v rokoch 2013- 2014 a nakladanie s nimi

Kat. č.	Názov odpadu	kat	ROK 2013												ROK 2014											
			zhodnotenie						zneškodnenie						zhodnotenie						zneškodnenie					
			mater.		ene.		iné		sklád.		spaľ.		iné		mater.		ene.		iné		sklád.		spaľ.		iné	
			t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
20 01 01	papier a lepenka	O	34,11	2,1%											28,41	1,9%										
20 01 02	sklo	O	45,03	2,8%											42,33	2,8%										
20 01 03	viacvrstvé komb. Materiály na báze lepenky	O	0	0,0%											2,37	0,2%										
20 01 04	obaly z kovu	O	0,45	0,0%											1,48	0,1%										
20 01 10	šatstvo	O					1,44	0,1%											4,9	0,3%						
20 01 23	vyradené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhlo.	N	0,95	0,1%											3,6	0,2%										
20 01 26	oleje a tuky iné než 200125	N	0,06	0,0%											1,17	0,1%										
20 01 27	farby, tlač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N							2,01	0,1%											1,59	0,1%				
20 01 35	vyradené ele. zariadenia obsahujúce neb. časti	N	1,4	0,1%											2,3	0,2%										
20 01 36	vyradené ele. zariadenia iné ako NO	O	0,35	0,0%																						
20 01 39	plasty	O	14,99	0,9%											37,07	2,4%										
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O			207,2	12,7%											200	13,2%								
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O							18,56	1,1%											23,48	1,5%				
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O			117,9	7,2%			1039	63,6%							130,6	8,6%			848,1	55,9%				
20 03 07	objemný odpad	O							149,8	9,2%											170,02	11,2%				
20 03 08	drobný stavebný odpad	O																			16,07	1,1%				
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O			1,19	0,1%											2,66	0,2%								
	spolu		97,34	5,96%	326,3	19,96%	1,44	0,09%	1209	74,0%	0	0,0%	0	0,0%	118,73	7,8%	333,3	22,0%	4,9	0,3%	1059,26	69,9%	0	0,0%	0	0%
	spolu zhodnotenie + zneškodnenie						1634,4		100,0%					spolu zhodnotenie + zneškodnenie		1516,17		100,0%								

Graf č. 6 podiel zhodnocovaných a zneškodňovaných odpadov rok 2013

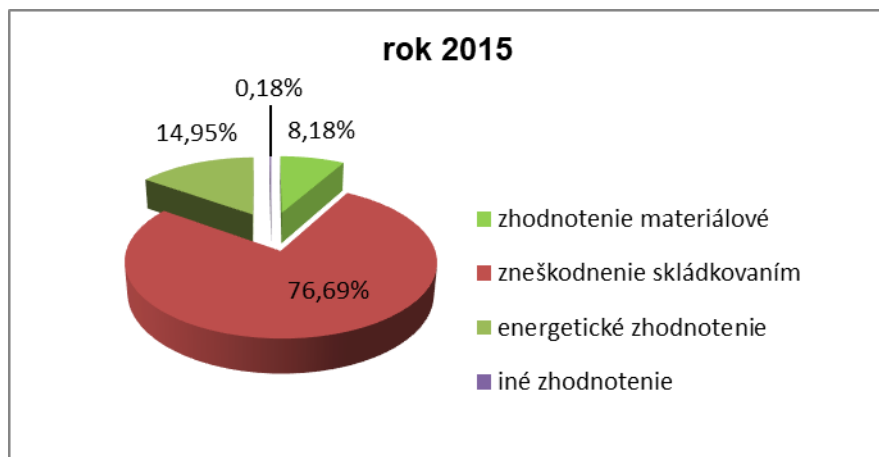
Graf č. 7 podiel zhodnocovaných a zneškodňovaných odpadov rok 2014

Tabuľka č. 16 Vznik odpadu v roku 2015 a nakladanie s ním

Kat. č.	Názov odpadu	kat	ROK 2015											
			zhodnotenie						zneškodnenie					
			mater.		ene.		iné		sklád.		spaľ.		iné	
			t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
20 01 01	papier a lepenka	O	25,53	1,8%										
20 01 02	sklo	O	58,28	4,1%										
20 01 03	viacvrstvé komb. Materiály na báze lepenky	O	2,14	0,2%										
20 01 04	obaly z kovu	O	1,96	0,1%										
20 01 10	šatstvo	O					2,49	0,2%						
20 01 23	vyradené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhľo.	N	0,23	0,0%										
20 01 26	oleje a tuky iné než 200125	N	0,27	0,0%										
20 01 27	farby, tlač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N							2,79	0,2%				
20 01 35	vyradené ele. zariadenia obsahujúce neb. časti	N	0,46	0,0%										
20 01 39	plasty	O	26,59	1,9%										
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O			211	15,0%								
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O							20,69	1,5%				
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O							906	64,2%				
20 03 07	objemný odpad	O							152,7	10,8%				
	spolu		115,46	8,18%	211	14,95%	2,49	0,18%	1082	76,69%				
	spolu zhodnotenie + zneškodnenie						1411,17		100,0%					

Graf č. 8 podiel zhodnocovaných a zneškodňovaných odpadov rok 2015

2.2 Triedený zber komunálnych odpadov. Údaje o systéme triedeného zberu komunálnych odpadov pre ktoré zložky komunálnych odpadov je v obci zavedený triedený zber komunálnych odpadov, o množstve komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu komunálnych odpadov a o systéme zberu drobných stavebných odpadov v obci s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky.

Triedený zber komunálnych odpadov je činnosť, pri ktorej sa oddelene zbierajú zložky komunálnych odpadov

Triedenie odpadov je delenie odpadov podľa druhov, kategórií alebo iných kritérií alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov

Triedeným zberom komunálneho odpadu je možné nahradiť primárne surovinové zdroje a šetriť tak životné prostredie.

Systém triedeného zberu v obci Cífer, zložky triedeného zberu

Pre Slovenskú republiku, ako aj pre obec Cífer platila od 1.1.2010 povinnosť zaviesť povinný triedený zber pre 4 zložky komunálnych odpadov a to pre **papier, plasty, kovy a sklo**. Obec zaviedla súčasne aj zber **viacvrstvových kombinovaných materiálov**, pričom zákonná povinnosť zberu VKM nadobudla účinnosť až novelou zákona o odpadoch v marci 2017. Od 1.1.2013 bola povinnosť triedeného zberu rozšírená aj na **biologicky rozložiteľné komunálne odpady vrátane jedlých olejov a tukov** (okrem BRKO, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne).

Pre zavedenie zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zákon zároveň povoľoval výnimky. Obec sa mohla vyhnúť povinnosti zaviesť a zabezpečovať triedený zber BRKO len v konkrétnych prípadoch, a to buď energetickým zhodnotením týchto odpadov v zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťou R1 podľa Prílohy 2 starého zákona o odpadoch, alebo pokiaľ je preukázané, že zber neumožňujú technické problémy vykonávania zberu, najmä v historických centrách miest a v riedko osídlených oblastiach alebo obec preukáže, že najmenej 50 % obyvateľov kompostuje vlastný odpad alebo je to pre obec ekonomicky neúnosné, pretože náklady na nakladanie s komunálnymi odpadmi nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku. Obec Cífer využila na zber BRKO (okrem jedlých olejov a tukov) jednu z týchto možností a to formou čestných vyhlásení občanov o kompostovaní BRKO. Prevažná väčšina obyvateľov nepotrebuje riadený zber, nakoľko svoj BRKO kompostujú v domácnostiach na kompostoviskách. Okrem jedlých olejov a tukov, kde je systém zberu zavedený.

Uvedené povinnosti ako aj ďalšie povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch obec zakotvila pre občanov vo Všeobecne záväznom nariadení o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Podľa zákona o odpadoch obec ďalej zabezpečuje:

- podľa potreby, najmenej dvakrát do roka zber a prepravu **objemných, drobných stavebných odpadov a oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín** na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia.
- umožňuje výrobcovi **elektrozariadení a prenosných batérií a akumulátorov**, príslušnej tretej osobe, alebo príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov (v dobe platnosti predchádzajúceho POH SR kolektívnej organizácii) na ich náklady zaviesť a prevádzkovať na území obce systém oddeleného zberu **elektroodpadu z domácností** a užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber KO

Triedený zber v obci Cífer prebieha nasledovne:

- **Zber z rodinných domov:** obyvatelia ukladajú vytriedené zložky komunálneho odpadu do plastových vriec alebo nádob. Odpad sa v pravidelných intervaloch odváža priamo z miesta bydliska.
- **Zberné miesta na druhotné suroviny:** zberné miesto je tvorené zbernými nádobami. Ide o zberné nádoby na sklo a textil a malé baterky ktoré sú rozmiestnené na strategických miestach v obci určené pre všetkých obyvateľov a zberné nádoby na papier a plasty, ktoré sú umiestnené pred bytovými domami ako rovnocenný variant k zberu z rodinných domov
- **Mobilný zber (kalendárový)** nebezpečných a problémových odpadov (elektroodpady, farby, batérie a pod.). Spravidla sa vykonáva 2 x ročne priamo spred rodinných a bytových domov.
- **Školský zber** a zber v predškolských zariadeniach: v prevažnej miere ide o zber novín a časopisov
- **Zberný dvor:** na zberný dvor môžu obyvatelia priniesť komunálne odpady (vrátane BRO a jedlých olejov), drobné stavebné odpady a pneumatiky v priebehu celého roka počas otváracích hodín zberného dvora. V súčasnosti je zavedený množstvový zber drobného stavebného odpadu za poplatok stanovený vo VZN o poplatkoch za KO a DSO.
- **Režim spätného odberu:** Elektroodpad z domácností sa môže odovzdať okrem mobilného zberu a odovzdania na zbernom dvore aj v rámci režimu spätného odberu, kde distribútor elektrozariadení je povinný bezplatne uskutočňovať spätný odber, t.j odobratie elektroodpadu z domácností od jeho držiteľa pri predaji nového elektrozariadenia na výmennom základe kus za kus, pokiaľ odovzdávaný elektroodpad pochádza z elektrozariadenia rovnakej kategórie a rovnakého funkčného určenia ako predávané elektrozariadenie v prevádzkach, ktoré slúžia na predaj zariadení. Patria sem napríklad: žiarovky, žiarivky, svietidlá, televízory, rádiá, počítačová kancelárska a komunikačná technika, mobily, videá, digitálne hodinky, variče, ohrievače, kávovary, práčky, chladničky elektromotory, rukčné elektrické náradie, atď
- **Odovzdanie u distribútora:** Použité prenosné batérie a akumulátory možno odovzdať aj na predajných miestach u distribútora batérií a akumulátorov bez viazania na kúpu novej batérie alebo akumulátora alebo iného tovaru
- **Lekárne:** Nespotrebované humánne a veterinárne lieky je potrebné odovzdávať do verejných lekární na území obce, ktoré sú povinné ich zhromažďovať.
- **Kompostovanie, mulčovanie, drvenie:** Biologicky rozložiteľný odpad - zelený biologicky rozložiteľný odpad obyvatelia kompostujú priamo vo svojich záhradách, verejná zeleň je udržiavaná hlavne mulčovaním, prípadne drvením dreveného odpadu na zbernom dvore
- **Staré vozidlá:** držiteľ starého vozidla je povinný odovzdať ho autorizovanému spracovateľovi, príp. do zariadenia na zber starých vozidiel

Množstvo jednotlivých komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu komunálnych odpadov s rozlíšením na kalendárne roky, v ktorých platil predchádzajúci program Slovenskej republiky

Množstvo jednotlivých komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného zberu je uvedené v tabuľkách č. 14-16 a grafoch č. 4-8 nachádzajúcich sa v predchádzajúcej kapitole č. 2.1. a znázorňujú aj spôsob nakladania s jednotlivými zložkami triedeného zberu v rokoch 2011 – 2015.

2.3. Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu.

Predpokladané celkové množstvo vzniku komunálnych odpadov a predpokladané celkové množstvo vzniku jednotlivých druhov komunálnych odpadov a predpokladaný podiel vzniku ich zhodnocovania a zneškodňovania vo východiskovom roku programu a v cieľovom roku programu je uvedené v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 16: Predpokladané množstvo vzniku odpadov v obci Cífer

Kat. č.	Druhy odpadov	Kat	ROK 2016								ROK 2020									
			Množstvo		zhodnotenie			zneškodnenie				Množstvo		zhodnotenie			zneškodnenie			
			odpadov		Mat.	Ener.	iné	sklád.	spal.	iné		odpadov		Mat.	Ener.	iné	sklád.	spal.		iné
			t	%	%	%		%	%	%		t	%	%	%	%	%	t		%
	Ostatné	O	1523,03	99,85%	7,15%	14,32%		78,50%			2355,7	99,04%	35,37%	12,40%	11,35%	39,94%				
	Nebezpečné	N	2,31	0,15%	0,04%						22,90	0,96%	0,89%			0,04%				
	Spolu		1525,34	100,0%	7,2%	14,3%		78,5%			2378,60	100,00%	36,27%	12,40%	11,35%	39,98%				
20 01 01	papier a lepenka	O	36,94	2,42%	2,42%						70,00	2,9%	2,9%							
20 01 02	sklo	O	53,1	3,48%	3,48%						70,00	2,9%	2,9%							
20 01 03	viacvrstvé komb. materiály na báze lepenky	O	1,22	0,08%	0,08%						10,00	0,4%	0,4%							
20 01 04	obaly z kovu	O									10,00	0,4%	0,4%							
20 01 08	biologický rozložiteľný kuchynský a rešt. odpad	O									5,00	0,2%	0,2%							
20 01 10	šatstvo	O									10,00	0,4%			0,4%					
20 01 13	rozpúšťadlá	N	1,77	0,12%	0,12%						0,50	0,0%	0,0%							
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N									0,20	0,01%	0,01%							
20 01 23	vyradené ele. zariadenia obsahujúce chlór. uhlo.	N									10,00	0,4%	0,4%							
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O									0,50	0,02%	0,02%							
20 01 26	oleje a tuky iné než 200125	N	0,34	0,02%	0,02%						1,00	0,0%	0,0%							
20 01 27	farby, ltač. farby, lepidlá a živice obs. neb látky	N									1,00	0,0%				0,0%				
20 01 33	baterie a akumulátory	N									0,20	0,01%	0,01%							
20 01 34	baterie a akumulátory iné než 200133	O									0,20	0,01%	0,01%							
20 01 35	vyradené ele. zariadenia obsahujúce neb. časť	N	0,2	0,01%	0,01%						10,00	0,4%	0,4%							
20 01 36	vyradené ele. zariadenia iné ako NO	O	0,2	0,01%	0,01%						10,00	0,4%	0,4%							
20 01 38	drevo iné ako 200137	O									70,00	2,9%		2,9%						
20 01 39	plasty	O	13,96	0,92%	0,92%						40,00	1,7%	1,7%							
20 01 40	kovy	O	1,84	0,12%	0,12%						400,00	16,8%	16,8%							
20 02 01	biologický rozložiteľný odpad	O	218,36	14,32%		14,32%					450,00	18,9%	9,5%	9,5%						
20 02 02	zemina a kamenivo	O									100,00	4,2%			4,2%					
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	22,38	1,47%			1,47%				0,00	0,0%				0,0%				
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	991,44	65,00%				65,00%			800,00	33,6%				33,6%				
20 03 07	objemný odpad	O	180,94	11,86%				11,86%			110,00	4,6%				4,6%				
20 03 08	drobný stavebný odpad	O									200,00	8,4%			6,7%	1,7%				
20 03 99	komunálne odpady inak nešpecifikované		2,65	0,17%				0,17%			0,00	0,0%				0,0%				
	spolu OO	O	1523,03	99,8%							2355,70	99,0%								
	spolu NO	N	2,31	0,2%							22,90	1,0%								
	SPOLU	N+O	1525,34	100,0%	7,2%	14,3%	0,0%	78,5%			2378,60	100,0%	36,27%	12,40%	11,35%	39,98%				

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

Obec Cífer si stanovila v smernej časti programu odpadového hospodárstva obce do roku 2015 nižšie uvedené ciele a plnila ich nasledovne:

1.)

Cieľ:	Uplatňovať základné povinnosti pre občanov a firmy v súlade so zákonom o odpadoch a Programom odpadového hospodárstva
Plnenie:	Splnené. Obyvatelia majú prehľadný a záväzný systém nakladania s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi uvedený vo VZN na základe ktorého sú povinný sa zapojiť do zriadeného systému separovania komunálnych odpadov.

2.)

Cieľ:	Dodržiavať zákaz zneškodňovania (skládkovania a spaľovania) biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov. Tieto odpady je povinný pôvodca separovať a zhodnocovať kompostovaním alebo odovzdávať na ďalšie zhodnotenie
Plnenie:	Splnené, počas vyhodnocovacieho obdobia platil zákon č. 223/2001 Z.z. , kde v §18 ods.3 písm m) bol uvedený zákaz zneškodňovať a spaľovať BRO. Tento zákaz bol implementovaný prostredníctvom VZN medzi obyvateľov, rovnako aj povinnosť kompostovať BRKO.

3.)

Cieľ:	Zapojiť do zavedeného systému zberu papiera, plastov, kovov, skla a BRO všetkých pôvodcov odpadov, občanov, firmy, neziskové a príspevkové organizácie majúce sídlo alebo prevádzku na území obce, ktoré sú povinné dané komodity triediť.
Plnenie:	Splnené, všetky subjekty pôsobiace na území obce sú do zberu zapojené nakoľko je systém daný všeobecne záväzným nariadením. Obec sa bude dôslednejšie kontrolovať podnikateľov je predpoklad rezervy v ich reálnej zapojiteľnosti do systému.

4.)

Cieľ:	Zvýšiť materiálové zhodnocovanie komunálnych odpadov z doterajších 21,69 % (skut.: 2013) na 25 % do roku 2015
Plnenie:	Splnené čiastočne. Vytriedených a materiálovo zhodnocovaných odpadov v roku 2015 bolo 115,46 ton, čo predstavuje iba 8,18 % z celkového komunálneho odpadu (1411 ton KO za rok 2015). Obec však zhodnocovala energeticky 14,95% a inak 0,18%, čiže celkový podiel zhodnotenia na komunálnom odpade v roku 2015 je 23,21%

5.)

Cieľ:	Znížiť zneškodňovanie komunálnych odpadov skládkovaním zo 70,13% v roku 2013 na minimálne 75 % v roku 2015
Plnenie:	Nesplnené. Na skládke bolo uložených v roku 2015 76,7 % odpadov. Tento cieľ bol pre rok 2015 chybné zadáný nakoľko znížiť množstvo komunálnych odpadov oproti roku 2011 by sa docielilo znížením jeho podielu (%)

6.)

Cieľ:	Zvýšiť množstvo vyseparovaného odpadu na 80 kg na obyvateľa do roku 2015
Plnenie:	Splnené čiastočne. V roku 2015 sa vytriedilo 332 ton odpadu. Pri počte 4244 obyvateľov na konci roka vychádza cca 78,5 kg vytriedených odpadov na obyvateľa za rok.

Vyhodnotenie plnenia opatrení na dosiahnutie cieľov stanovených do roku 2015:

- Do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 75 % z celkového množstva (hmotnosti biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995: **splnené**. Podľa nášho odhadu bolo v roku 1995 uložených na skládke približne 1400 ton zmesového komunálneho odpadu, z toho podiel BRO mohol v tej dobe predstavovať cca 35%, t.z. 490 t. Znížiť toto množstvo na 75% znamená zhodnotiť 25% BRO z komunálneho odpadu, t.z. 122,5 ton v roku 2015. Obec eviduje, že zabezpečilo zhodnotenie 211 t to znamená že sa skládkuje už iba 57% z množstva BRO z roku 1995.
- Vybudovať kompostáreň biologicky rozložiteľných odpadov pre obec v prípade neuzatvorenia dlhodobých zmluvných vzťahov o odbere na zhodnocovanie: **splnené čiastočne**, nakoľko obec má zabezpečený zmluvný vzťah najmä na drevný odpad, ktorý s drví a kompostáreň sa nepodarilo vybudovať
- Rozšíriť separovanie zhodnotiteľných odpadov, pre ktoré existujú spracovateľské kapacity (olovené batérie, opotrebované oleje a pod.) : **splnené** , obec rozšírila zákonom stanovený povinný zber komodít o nové ako napr. VKM, textil, oleje
- Biologicky rozložiteľné odpady zhodnocovať kompostovaním – **splnené čiastočne**
- Vo vybudovanom zbernom dvore odpadov do roku 2015 rozšíriť systém separovaného zberu o ďalšie zložky KO podľa konkrétnych podmienok : **splnené**
- Dobudovať zberný dvor na odpad, kde by mohol občan odovzdať svoj vyprodukovaný odpad – **nesplnené**
- Zvýšiť informovanosť občanov o možnostiach triedenia BRO – **plní sa priebežne**
- Využívať možnosť kompostovania odpadu zo záhrad v záhradách v jednoduchých kompostoviskách – **splnené čiastočne**

4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU

Do záväznej časti programu sú premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi odpadov v stanovenom období, ako aj opatrenia na ich dosiahnutie.

Do záväznej časti sú premietnuté ciele a hierarchia odpadového hospodárstva.

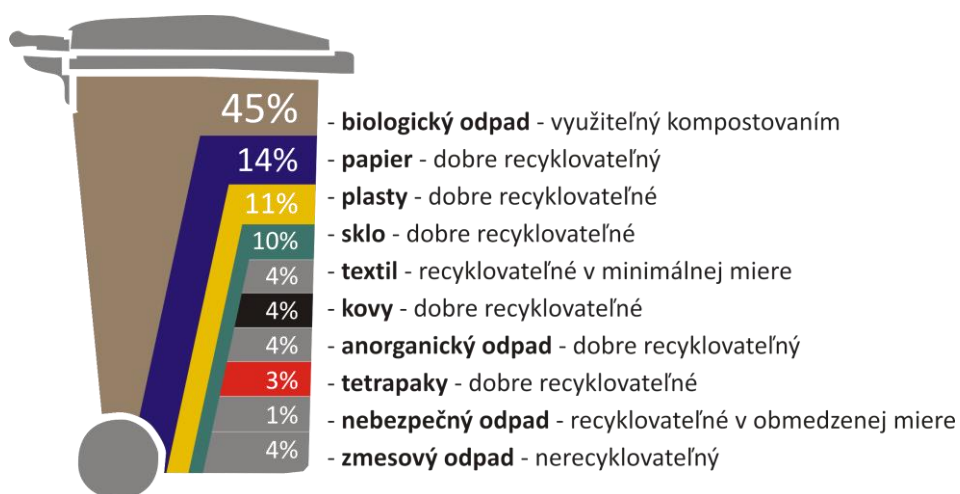
Účelom hierarchie odpadového hospodárstva je:

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu najmä rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje, výrobou výrobkov, ktorá rovnako, ako výsledné výrobky, čo možno najmenej zvyšuje množstvo odpadov a čo možno najviac znižuje znečisťovanie životného prostredia, vývojom vhodných metód zneškodňovania nebezpečných látok obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnotenie,
- b) zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným použitím, alebo inými procesmi umožňujúcimi získať druhotných surovín, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmena a),
- c) využívať odpady ako zdroj energie, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmena a) alebo b),
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom o odpadoch, ak nie je možný alebo účelný postup podľa písmena a), b) alebo c).

Pokiaľ ide o ciele, ktoré sa majú v odpadovom hospodárstve dosiahnuť, tie sú primárne dané Európskou úniou a je na členskom štáte, aby vhodnými opatreniami ustanovené ciele splnil. Slovenská republika má ciele ustanovené jednak vo vnútroštátnych predpisoch, ale aj v Programe odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020, ktoré sa odvíjajú od cieľov stanovených Európskou úniou.

Pre plnenie cieľov daných Európskou úniou a stanovenie adekvátnych opatrení obce na ich dosiahnutie je dôležité vedieť odhadované zloženie zbernej nádoby na zmesový komunálny odpad. Veľkou motiváciou pre obce k zvýšeniu triedenia komunálnych odpadov je zníženie zákonných poplatkov na skládkach odpadu vo väzbe k vyššej separácii jednotlivých zložiek komunálnych odpadov.

Obr. č. 2: odhadované zloženie v nádobe na komunálny odpad v roku 2011

Zdroj: Priatelia Zeme- SPZ

4.1. Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom

Ciele obce Cífer, dané programom odpadového hospodárstva Trnavského kraja

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva je:

- minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre plnenie hlavného cieľa bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva aby sa dosiahlo zvýšenie recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve je potrebné uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov okrem všeobecného princípu „znečisťovateľ platí“.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva je:

- odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, obzvlášť pre komunálne odpady.

Ciele pre komunálne odpady a triedený zber vychádzajú z rámcovej smernice o odpade, na základe ktorej boli pre komunálne odpady stanovené nasledovné ciele:

- do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu v domácnosti ako papier, plasty, kovy, sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácnosti, najmenej na 50% podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku

Pre splnenie cieľa 50% nej recyklácie komunálnych odpadov je nevyhnutné zásadné zvýšenie úrovne triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Z dôvodu, že vytriedené zložky komunálnych odpadov nie sú 100% recyklovateľné, čo súvisí s kvalitou surovín pre recyklačný proces, musia byť ciele pre mieru triedeného zberu komunálnych odpadov vyššie ako samotný cieľ recyklácie. Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov sú stanovené v nasledovnej tabuľke.

Tab.č. 17: Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Miera triedeného zberu	20%	30%	40%	50%	60%

Ciele pre biologicky rozložiteľné odpady:

- Na základe požiadaviek smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu platí pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady cieľ do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35% z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v rok 1995

Ciele pre stavebný odpad a odpad z demolácií:

- Do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a ostatnú konverziu materiálu vrátane zasypávacích prác použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a sutí z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 170504 v zozname odpadov (zemina a kamenivo), najmenej na 70% podľa hmotnosti

Ciele pre papier a lepenku:

Ciele do roku 2020 sú stanovené predovšetkým za účelom materiálového zhodnocovania tohto prúdu odpadu. Zároveň je potrebné pri tejto komodite pokračovať v trende znižovania skládkovania, keďže papier a lepenka spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov a musia byť odklonené od skládok odpadov.

Tab. č. 18: Ciele pre odpady z papiera a lepenky

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	55%	70%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%
Skládkovanie	3%	2%
Iné nakladanie	32%	13%

Ciele pre sklo:

Zvýšenie recyklácie odpadov zo skla je vzhľadom na vysoký podiel odpadového skla z triedeného zberu komunálnych odpadov veľmi dôležitým cieľom pre dosiahnutie cieľa recyklácie v zmysle požiadavky rámcovej smernice o odpade. Za uplynulé obdobie analýza preukázala vysoký podiel skládkovaných odpadov zo skla, ktoré je potrebné do roku 2020 znížiť na úroveň 10%.

Tabuľka č. 19: Ciele pre odpady zo skla

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	60%	80%
Energetické zhodnocovanie	0%	0%
Skládkovanie	20%	10%
Iné nakladanie	20%	10%

Ciele pre plasty:

- Do roku 2020 dosiahnuť 55% materiálového zhodnotenia a zníženie skládkovania plastových odpadov na 5%

Tabuľka č. 20: Ciele pre plastové odpady

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	50%	55%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%
Skládkovanie	10%	5%
Iné nakladanie	30%	25%

Ciele pre železné a neželezné kovy:

- do roku 2020 dosiahnuť ich materiálové zhodnocovanie na úroveň 90% s nulovým energetickým zhodnocovaním a postupným znižovaním skládkovania na úroveň max. 1%

Tabuľka č. 21: Ciele pre železné a neželezné kovy

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	80%	90%
Energetické zhodnocovanie	0%	0%
Skládkovanie	1%	1%
Iné nakladanie	19%	9%

4.2. Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch.

Na dosiahnutie hlavného, strategického i všeobecných cieľov v pre jednotlivé prúdy odpadov v odpadovom hospodárstve daných krajským programom odpadového hospodárstva si obec Cífer stanovila konkrétne ciele, ktoré sú zároveň opatreniami a činnosťami vedúce k splneniu všeobecných cieľov uvedených v bode 4.1.

Opatrenia pre dosiahnutie hlavného cieľa:

- Dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva: informovať obyvateľov o možnosti **predchádzania vzniku odpadov a prípravy na opätovné použitie.**
 - tzv. bezobalový predaj. Mnoho potravín i nápojov je možné takto distribuovať (zákazníci si nosia vlastné tašky, nádoby, do ktorých sa im navážia, načapujú potraviny, prípadne si ich sami naberú, načapujú z automatov do donesených, trvácných nádob).
 - uprednostňovanie lokálnych produktov od miestnych poľnohospodárov, remeselníkov, drobných živnostníkov. Tie nepotrebujú nadmerné množstvo obalov potrebných na ich prevoz. Vyprodukuje tak menej odpadov a znečistenia z dopravy.
 - odmietanie letákov pre občanov ktorí nemajú o letáky záujem. (Nalepiť si na schránku nálepku „Nevhadzujte reklamy“. Obmedzíme tak zbytočnú spotrebu značného množstva papiera, čím šetríme naše lesy a energiu na jeho výrobu.)
 - vylúčiť agresívne čistiace prostriedky napr. s obsahom chlóru... Použiť radšej ocot, sódu bikarbónu, alebo čistiace prostriedky, ktoré sú šetrnejšie k životnému prostrediu.
 - odmietajú rozdávanie plastových tašiek a používať radšej vlastné trvácne tašky.
 - namiesto nákupu viacerých malých balení uprednostňovať nákup väčšieho balenia výrobku a koncentrátov. (Ušetrí sa tým obaly, ktoré musia byť použité na ich balenie. Napr. koncentrátom riedeným 1:10 nemusíme kupovať ďalších 9 fliaš – jednorazových obalov.)
 - vyhýbať sa materiálom, ktoré spôsobujú nadmerné problémy životnému prostrediu a zdraviu ľudí – napr. polyvinylchlorid (PVC), sú z neho vyrobené niektoré obaly, podlahové krytiny, plastové okná a pod.
 - posilať dokumenty elektronicky, v prípade tlače tlačiť obojstranne.
 - na pitie uprednostniť vodu z vodovodu pred balenou vodou, využívať minerálne vody z prameňov
 - pri maľovaní uprednostniť vodou riediteľné farby pred syntetickými, látky prírodného pôvodu, včelí vosk namiesto syntetického laku na drevo.
 - vyhýbať sa používaniu jednorazového príboru a riadu a nápojom z automatov, ktoré sú plnené do jednorazových pohárov.
 - kupovať kvalitnejšie výrobky, ktoré majú dlhšiu životnosť a dajú sa opraviť, v porovnaní s lacnými výrobkami na jedno použitie.
 - uprednostňovať nápoje balené vo vratných obaloch. Požiadajte nášho obchodníka, aby takto balené nápoje zaradil do svojej ponuky.
 - používať nabíjateľné batérie (monočlánky), predísť tak vzniku zbytočných nebezpečných odpadov.
 - uprednostňovať nákup v second handoch, bazároch, antikvariátoch.
 - opravovať a renovovať pokazené veci ako sú napr. šaty, topánky, elektronika alebo nábytok. Renovovať, opraviť, dotvoriť sa dá takmer všetko, objavme čaro starých vecí, ktorým môžeme vdýchnuť nový život.
 - toner z tlačiarne a kopírky dávať znovu naplniť.
 - opätovne používať stavebné materiály, kamenivo, tehly...
 - nepoužívať jednorazové holiace strojčeky,... Nahradiť ich opakovane použiteľnými.
 - vyhnúť sa plytvaniu s potravinami, ktoré sú následne vrhnuté do nádoby na zmesový komunálny odpad
- umožniť opätovné použitie stavebných odpadov, zeminy, objemných odpadov (zberný dvor)

Opatrenia pre dosiahnutie strategického cieľa:

- Zvýšenie triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu podľa nasledovnej tabuľky č. 22 (vypracovanej v nadväznosti na prognózu zberu v roku 2020 uvedenej v komplexnej tabuľke v bode č. 2.3.) zabezpečí zvýšenie zhodnocovania komunálnych odpadov na 60% a zníženie množstva zneškodňovaných odpadov na skládke na 40%

Tabuľka č. 22. : Triedený zber v obci Cífer v prepočte na obyvateľa vo východiskovom a cieľovom roku

Množstvo vyseparovaného KO na obyvateľa (kg)	2016	2020
Vyseparované zložky 4 základné zložky (papier, plasty, kovy, sklo)	24,76	132,72
Vyseparované všetky zložky	76,71	313,18

Opatrenia pre dosiahnutie cieľov v oblasti komunálnych odpadov a triedeného zberu:

- Kontrolovať a vyhodnocovať skladbu zmesového komunálneho odpadu aspoň 1 krát za rok náhodným vzorkovaním nádoby určenej na zmesový komunálny odpad. Na základe výsledkov prijať opatrenia
- Obyvatelia budú vyzývaní k iniciatívam a návrhom k zlepšeniu životného prostredia, čistoty obce a odpadového hospodárstva.
- Obec zvýši počet kontrol so zameraním na odpady, nelegálne nakladanie s odpadmi (napr. pouliční zberači odpadu ktorí nie sú oprávnení na zber), kontrolu vzniku nelegálnych skládok a spaľovania BRO v jarných a jesenných mesiacoch
- Dôsledné zavedenie triedeného zberu komunálnych odpadov pre podnikateľské subjekty
- V spolupráci s OZV zefektívnenie systému separovaného zberu komunálnych odpadov prostredníctvom budovania dostatočných kontajnerových kapacít v obci, budovania nových zberných a separačných miest s dostatočnou kapacitou a technickým vybavením, obnovy existujúcich zberných a separačných miest zameranej na zvyšovanie kapacity a zlepšenie technického vybavenia v súlade s požiadavkami na triedený zber v zmysle §14 vyhlášky 371/2015 Z.z.
- 1 x za rok výpočet štandardov triedeného zberu v zmysle vyhlášky 371/2015 Z.z., ktoré určujú minimálne podmienky, resp. kapacity zberných nádob alebo vriec, ktoré musia byť k dispozícii obyvateľom obce na zber z konkrétnej zložky komunálneho odpadu (papier, plasty, kovy, sklo, VKM (tetrapaky), BRO.
- Dobudovanie zberného dvora odpadov
- Rozšírenie druhov triedených zložiek komunálneho odpadu na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, vytváranie vhodných podmienok pre ich zber

Opatrenia pre dosiahnutie cieľov pre biologicky rozložiteľné odpady:

- Pokračovať v zavádzaní triedeného zberu kuchynského odpadu, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad v súlade so stratégiou znižovania ukladania BRKO na skládky odpadov schválenou uznesením vlády SR č. 904/2010 zo dňa 15.12.2010)
- Zapojiť aspoň 60% obyvateľov rodinných domov do komunitného kompostovania a 50% domácností bytových domov do domáceho kompostovania (doložiť odovzdávacími protokolmi kompostérov, ale čestnými vyhláseniami občanov o kompostovaní)
- Vybudovať v obci malú kompostáreň, do 100 ton ročne, na ukladanie zeleného BRO
- Zaviesť zber dreveného objemného odpadu s cieľom jeho ďalšieho zhodnotenia
- Zaviesť systém evidencie a kontroly nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom

Opatrenia pre dosiahnutie cieľov pre stavebné odpady:

- Zabezpečiť úpravou prevádzkového poriadku zberného dvora vytriedenie drobného stavebného odpadu pred jeho odovzdaním tak, aby bol kvalitatívne vhodný na ďalšie spracovanie (zhodnotenie)
- Pri stavebných prácach (aj pri stavbách infraštruktúry v obci) využívať upravený stavebný demolačný odpad za podmienok, že spĺňa technické a funkčné požiadavky . Túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania v prípade ak ide o verejnú zákazku.

Opatrenia pre dosiahnutie cieľov pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy, VKM:

- Dôsledné zavedenie triedeného zberu pre tetrapakové obaly (VKM) a plasty typu HDPE (napr. z drogerie) vhodných na materiálové zhodnocovanie a zaviesť zber vybraných tvrdých plastov (prepravky) vhodných na materiálové alebo energetické zhodnotenie.
- Zaviesť zber okenného skla na zbernom dvore do veľkokapacitného kontajnera
- Zvýšiť kvalitu vyseparovaných zložiek formou osvetly a propagácie. Upozorniť ľudí na vyplachovanie konzerv a tetrapakových obalov ktoré môžu inak znečistiť ostatné vytriedené odpady
- Podporovať spoločenské akcie v obci , kde nebude využívaný jednorazový plastový riad

Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch:

Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť.

Obec zabezpečí nasledovné opatrenia:

- Prostredníctvom internetovej stránky obce, letákov alebo novín informovať obyvateľov obce o druhoch odpadov v triedenom zbere obce a o správnom spôsobe nakladania s nimi. Obec je povinná zverejniť na svojom webovom sídle podrobný všeobecne zrozumiteľný popis celého systému nakladania s komunálnymi odpadmi vrátane triedeného zberu v obci (§ 81 ods. 7 písm. h) zákona o odpadoch). Toto ustanovenie sa týka aj systému nakladania s BRKO.
- Aktualizácia VZN o nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom so zapracovaním záväznosti niektorých vybraných odporúčaní
- Praktické ukážky kompostovania v domácnostiach
- Podpornými činnosťami zameranými na predchádzanie vzniku odpadov a na správne nakladanie s nimi vplývať na tvorbu a upevňovanie ekologických návykov u detí v predškolských a školských zariadeniach
- Zavedenie komplexného informačného systému v oblasti triedeného zberu pre všetky skupiny obyvateľstva formou distribúcie letákov, internetovej stránky obce, miestnych obecných novín, vývesnej tabule pred obecným úradom a v miestnom rozhlase
- V spolupráci s organizáciami zodpovednosti výrobcov organizovať projekty zamerané na správne triedenie komunálneho odpadu v miestnej základnej škole a v predškolských zariadeniach
- Informovať obyvateľov o potrebe predchádzania vzniku odpadu rôznymi odporúčaniami, napr. aby si nekupovali jednorazové nákupné tašky a nepoužívali jednorazový riad (najmä plastový)
- Apelovať na obyvateľstvo, maximálne sa snažiť o druhotné využitie odpadov recykláciou pred ich zneškodnením ako aj šetriť primárne surovínové zdroje. Informačne podporovať používanie materiálov získaných z recyklovaných odpadov
- Informovať obyvateľov o cieľoch, ktoré vyplývajú Slovenskej republike z Európskej smernice a o ďalších cieľoch uvedených v POH SR, POH kraja a POH obce do roku 2020 a apelovať na nevyhnutnej potrebe podieľať sa na ich plnení
- Informovať obyvateľov v oblasti starostlivosti o životné prostredie kde je potrebné uplatňovať princíp zavádzania preventívnych opatrení s cieľom predchádzať vzniku nepriaznivých vplyvov svojich činností a služieb ako aj ovplyvňovať nepriame aspekty svojich dodávateľov a zmluvných partnerov
- Informovať obyvateľov o označovaní obalov a o význame značiek na obaloch, ktorých cieľom je správne nakladanie s nimi po ich použití a ich správne triedenie v rámci triedeného zberu

Označovanie obalov a význam značiek:

Označenie obalu podľa materiálového zloženia alebo označenie obalu údajom o materiálovom zložení slúži na uľahčenie zberu. Informuje nás ako správne triediť obaly po ich použití podľa ich charakteru a zloženia a zároveň nás informuje o miestach, na ktoré ich máme uložiť pre účely opätovného použitia a zhodnocovania, príp. zákaze zmiešavania s inými odpadmi.

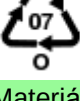
Značky nám napovedajú, do ktorého kontajnera môžeme obal vytriediť. Najčastejšie na obaloch výrobcovia uvádzajú jednoduché skratky, ktoré označujú či ide napríklad o papierový alebo sklenený obal. Zložitejšie sú označované plasty, kde skratka priamo označuje druh plastu, z ktorého je obal vyrobený. ktoré priamo označujú druh materiálu, z ktorého je obal vyrobený. Niektoré značky upriamujú pozornosť na podporu národných produktov.

Obrázok č. 3: Označovanie obalov a význam značiek

Označenie na obale	Význam
	Materiálové označenie zloženia obalu. Označovanie obalov znakom materiálu, ktorého je obal zložený.
	Trojuholník s nevyplnenými čiarami označuje výrobky alebo obaly zhotovené z recyklovaných materiálov.
	Panáčik s košom. Používa sa ako prevencia proti znečisťovaniu životného prostredia. Táto značka znamená, že obal je potrebné dať po použití do príslušnej zbernej nádoby.
	Znak označujúci elektrické a elektronické zariadenie vrátane batérii, žiaroviek a žiariviek. Pováčšine ide o nebezpečné odpady, preto ich nevhadzujte do zberných nádob, ale odovzdajte ich na miestach určených na zber takýchto zariadení.

Znaky nebezpečných látok	
	Výbušné látky
	Horľavé látky
	Oxidujúce látky
	Plyny pod tlakom
	Korozívne a žieravé látky
	Toxické látky
	Dráždivé látky
	Látky nebezpečné pre zdravie GHS09 – látky nebezpečné pre životné prostredie

Obrázok č.3 Európske označenie obalov (zdroj : wikipedia)

Číslovanie, skratka a symbol	Číslovanie a skratka	Opis
Materiály z plastov		
	1 PET	Polyetyléntereftalát
	2 HDPE	Polyetylén s vysokou hustotou
	3 PVC	Polyvinylchlorid
	4 LDPE	Polyetylén s nízkou hustotou
	5 PP	Polypropylén
	6 PS	Polystyrén
	7 – 19	Ostatné plasty
Materiály z Papiera		
	20 PAP	Vlnitý kartón
	21 PAP	Lepenka
	22 PAP	Papier
	23 - 39	Ostatný papier
Materiály z kovov		
	40 FE	Železo
	41 ALU	Hliník
	42 - 49	Ostatné kovy
Materiály z dreva		
	50 FOR	Drevo

	51 FOR	Korok
	52 - 59	Ostatné drevo
Materiály z textílie		
	60 TEX	Bavlna
	61 TEX	Vrecovina, juta
	62 - 69	Ostatné textílie
Materiály zo skla		
	70 GL	Číre sklo
	71 GL	Zelené sklo
	72 GL	Hnedé sklo
	73 - 79	Ostatné sklo
Kompozity		
	80	Papier a lepenka + kov
	81	Papier a lepenka + plast
	82	Papier a lepenka + hliník
	83	Papier a lepenka + plech
	84	Papier a lepenka + plast + hliník
	85	Papier a lepenka + plast + hliník + plech
	86 - 89	Viacej materiálov
	90	Plast + hliník
	91	Plast + plech
	92	Plast + kov
	93, 94	Ostatné materiály
	95	Sklo + plast
	96	Sklo + hliník
	97	Sklo + plech
	98	Sklo + kov
	99	Ostatné materiály

Na batérie sa vzťahuje smernica 91/157/EHS, podľa ktorej majú byť batérie označené značkou prečiarknutého smetného koša a niektoré aj označené príslušnou chemickou značkou (Hg, Cd či Pb)

5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je potrebné vybudovať

Základnou prioritou v komunálnej sfére je potreba zlepšenia systémov zberu a triedeného zberu odpadov a v priemyselnej sfére potreba vybudovania určitých zariadení na zhodnocovanie odpadov, pričom je potrebné zohľadňovať princípy blízkosti.

Tabuľka č. 23: Zariadenia na spracovanie komunálnych odpadov

zhodnocovanie/ zneškodňovanie	PRÚD ODPADU	ODPADY	PREVÁDZKOVATEĽ	IČO	PREVÁDZKA
R	BRO	jedlé oleje a tuky	Marinol s.r.o.	46262369	Trnava
R	BRO	jedlé oleje a tuky	biomarina - biowaste s.r.o.	50336932	Trnava
R	BRO	drevný odpad	Hermet s.r.o. Senica	588831	Trnava
R	SKLO	AUTOSKLO, OBALOVÉ SKLO	Auto Glass Recycling, s. r. o.	35 976 845	Šelpice
R	OLEJE	nebezpečné odpady	ecorec Slovensko s.r.o.	31358951	Pezinok
R	TEXTIL	šatstvo, textilie	TextilEco a.s.	44882033	Bratislava
R	TEXTIL	šatstvo, textilie	Ekocharita Bratislava	50383230	Bratislava
R	TEXTIL	šatstvo, textilie	Humana	36414727	Martin
R	PNEUMATIKY	opotrebované pneumatiky	ELT Management Company Slovakia s.r.o. (ELTMA)	50096273	Bratislava
R3	ELEKTROODPAD, BATERIE	batérie a akumulátory	INSA s.r.o	36 024 376	Sereď
R	OBALY	OBALY Z PLASTOV	Ján Krčula RE - PLAST	30711576	Zvončín
R	KOVY	KOVY	Metalimpex Slovakia, s. r. o.	35895373	Trnava
R	SKLO	AUSKLO	Auto Glass Recycling, s. r. o.	35976845	Šelpice
R	KOVY	KOVY	L M recycling, s. r. o.	46280928	Cífer
R	STAVEBNÝ ODPAD	BITÚMENOVÉ ZMESI	CESTY NITRA, a. s.	34128344	Smolenice
R	DREVO	OBALY Z DREVA	PALETA recycling, s. r. o.	36235016	Zeleneč
R	ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD, PAPIER, PLASTY, KOVY, VKM, SKLO, BIO, NEB. ODPADY	KOMUNÁLNY, BIOODPAD A KALY, TRIEDENÝ ZBER	FCC Trnava, s. r. o.	31449697	Trnava
R	STARÉ VOZIDLÁ	STARÉ VOZIDLÁ	AUTOVRAKY s. r. o.	34141707	Trnava
R	ELEKTROODPAD	ELEKTROODPAD	ENVIROPOL s. r. o., organizačná zložka	46017305	Trnava
R	ELEKTROODPAD	ELEKTROODPAD	Rovami s.r.o.	44964382	Trnava
R	PAPIER, PLASTY, KOMPOZIT	PAPIER, PLASTY, KOMPOZIT	HMCon Slovakia, s. r. o.	50590049	Trnava
R	BITÚMENOVÉ ZMESI	BITÚMENOVÉ ZMESI	UNIASFALT s. r. o.	44557051	Šelpice
R	KOVY	KOVY	Zberné suroviny a. s.	35701986	Trnava

Zariadenia ktoré treba v obci vybudovať:

S ohľadom na veľkosť obce Cífer počet obyvateľov a s tým súvisiace veľké množstvo komunálneho odpadu vrátane BRO je potrebné pre zefektívnenie systému triedeného zberu vybudovať v obci :

- **zberný dvor** na vybrané triedené zložky komunálneho odpadu vrátane miesta vyhradeného pre opätovné použité odpadu
- **malú kompostáreň do 100 ton** pre biologicky rozložiteľný odpad

Obec má v pláne vybudovať uvedené zariadenia v závislosti na získaní finančných prostriedkov z dotácií, nakoľko vlastné zdroje obce nemusia na tento účel postačovať. Iné budovanie vlastných zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov nemá pre obec Cífer ekonomický význam.

V rámci Trnavského kraja, ako aj celého Slovenska chýbajú potrebné kapacity na zhodnocovanie rôznych druhov komunálnych plastov.

5.2 Informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi

Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi, o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania.

Obec Cífer sa zaväzuje, že bude zvyšovať informovanosť obyvateľov o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o predchádzaní vzniku odpadu, o prínose opätovného použitia, zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania a to:

- priebežným zverejňovaním informácií na úradnej tabuli obce, obecných internetových stránkach
- vo forme príspevku v miestnych obecných novinách aspoň 2 x ročne
- 1 x ročne formou aktualizovaného letáku o separovanom zbere zložiek komunálnych odpadov v obci, ktorý je distribuovaný do každej domácnosti
- prostredníctvom kampaní pri rôznych príležitostiach v obci

Pravidelným informovaním obyvateľstva obce o stave odpadového hospodárstva obce, o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch ale aj o stave iných zložiek okolitého životného prostredia predpokladáme prínos v zvyšovaní environmentálnej úrovne obyvateľov a ich povedomia tak, aby sa dosiahlo rozvážne environmentálne správanie každého jednotlivca.

5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu

Predpokladaná výška finančných prostriedkov potrebných na zavedenie navrhovaných opatrení s rozlíšením na jednotlivé prúdy odpadov pre ktoré sú zavedené ciele:

V súčasnosti bežné prevádzkové náklady na zabezpečenie odpadového hospodárstva v obci, súvisiace so zabezpečením zberu a zneškodnenia zmesového komunálneho odpadu a prevádzky zberného dvoru predstavujú sumu 92 000,- € ročne a sú hradené z miestnych poplatkov za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Triedený zber vybraných zložiek KO finančne znáša výrobca vyhradeného výrobku, príslušná OZV alebo tretia osoba.

Predpokladaná výška finančných prostriedkov pre zavedenie navrhovaných opatrení pre prúdy odpadov:

Drobné stavebné odpady: finančné prostriedky na drvenie a triedenie: 8 000,- € / ročne

Biologicky rozložiteľný odpad:

- Vybudovanie malej kompostárne do 100 ton
Investičné malej kompostárne: 10 000,-
Prevádzkové náklady kompostárne: 5 000,-/ ročne

Všetky prúdy triedených zložiek odpadov:

- Vybudovanie zberného dvora
Investičné náklady zberného dvora: 120 000,-
Prevádzkové náklady zberného dvora: 12 000,-/ ročne
- zabezpečenie informovanosti v oblasti triedenia komunálnych odpadov: 500,- €/ ročne

Zdroje, ktoré môžu byť použité na získanie finančných prostriedkov pre vybudovanie zberného dvora a malej kompostárne:

- Operačný program Kvalita životného prostredia, v ktorom sa sústreďujú prostriedky z Európskeho fondu životného prostredia a Kohézneho fondu
- Environmentálny fond

Ostatné opatrenia budú hradené z miestnych poplatkov za komunálne a drobné stavebné odpady, alt. financované v kooperácii s organizáciami zodpovednosti výrobcov.

Vplyvom splnenia opatrení, na základe ktorých by mala obec dosiahnuť približne 60% vytriedenie zložiek z komunálneho odpadu predpokladáme, že zvýšené náklady na zavedenie navrhovaných opatrení budú z veľkej časti kompenzované zníženými nákladmi za ukladanie odpadov na skládkach odpadu. Predpokladá sa zníženie množstva skládkovaných odpadov ako aj nižšie zákonné poplatky za uloženie odpadu.

Tabuľka č. 24: Predpokladaný celkový rozpočet obce za nakladanie s komunálnymi odpadmi do roku 2020

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočet	83 000	91 000	92 000	100 000	105 000

6. INÉ

6.1. Potvrdenie spracovateľa údajov

6.1.1 Meno (názov) spracovateľa programu

Ing. Oľga Cútová – L.E.A.S.

Majcichov 312
919 22 Majcichov

.....
podpis

6.1.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

Štatutárny zástupca Obce Cífer Mgr. Maroš Sagan PhD potvrdzuje správnosť údajov, podkladov a skutočností uvedených v spracovanom programe odpadového hospodárstva obce.

.....
Meno, priezvisko a podpis starostu obce

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

7.1. Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov: žiadne

7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva

V období roku 2011-2015 neboli vykonané kontroly OH